

Jokum og abelone.

=====

Til et af mine barndomshjem hørte et engskifte et par km.^s vej henne. Om sommeren gik der her 2 a tre kreaturer og gnavede sig fede i det saftige græs. - En sommeraften, jeg har vel været omkring seks somre og ligesaa mange vintre, saadan hvad man kaldte en "storris" knægt, var jeg med min far dernede for at tilse dyrene, dette skulle jo i og for sig ikke være en større begivenhed, men paa grund af de kontraster den indebar har den dog brændt sig fast i min erindring. - - Paa vejen hjem passerede vi Jokums hus, der laa isoleret fra omverden, det var en varm og dejlig aften og solen spillede i de smaa ruder far foreslog at vi kikkede ind til Jokum der var syg og sengeligende. Jokums hjem var en lille hvidkalket, straatækt, lav vaaning der lige som krympede sig sammen. Far maatte bukke sig dybt, da han efter, at lettet på klinken ludede sig ind af den skæve dør, og jeg havde mit besvær med at forcere dørtrinnet, den maatte i det terræn være særlig høj for ved aarstidernes skiften med oversvømmelser at kunne dæmme. - Vi kom nu ind i en ganske lille gang og videre til køkkenet, der var nærmest mørk, dagslyset havde aldrig haft en chance for, at slippe herind gennem den lille rude der forøvrigt vendte mod nord. Gulvet var "Piksten" og afstanden mellem denne og loft ikke for Saxo^s kæmper, ligeledes var der trang mellem komfur og vægge. Allerede da vi kom stedet nær kunne vi høre en gennemtrængende hoste og harken, denne blev ved og via lyden pejlede vi os videre til den lille stue, her i hjørnet stod en seng hvori der lå det hvideste menneske jeg nogensinde havde set sidende halvt op forsøgte han, at befri sine syge lunger for, saa mange tuberkelbaciller, at han kunne få pusten, men det lod til, at være en håbløs opgave, det hev og peb i det udtørrede legeme, han sendte ligesom bønligt sine trætte øjne imod os, de stod i vand og sad langt inde som i store huler i hovedet. langt om længe blev der da en lille pause og han bød os velkommen og det var tydeligt, at dette var ment. - - - Jokum lå ganske alene den lange dag, kun få fandt vej til det ensomme hus. - Ved morgengry saadan ved fem tiden måtte han kone Abelone afsted for, at tjene til den smule der var nødvendig for, at friste det fattige liv og tilværelse, skæbnen havde tildelt dem. Hun stod dagen lang i de mere velbjergedes vaskehuse eller bruggerser for med grøn sæbe og soda ~~op~~ slid på vaskebrættet, at holde andres skidt fra derene, Hænderne blev valne og ophovnede af det meget sæbevand, men det fik fedt hjælpe, hun tjente herved det daglige brød til sig selv og

en dalers penge i kontanter, maaske vankede der ogsaa under tiden et par æg eller en skive flæsk, at tage med hjem til den syge mand, hvis største udgift sikkert var medicin, Appeltitten var næppe glubende naar hun vendte retur. Nu skulle man jo forestille sig at hun var træt efter en spadseretur på, ja, undertiden vel en mils vej og så tolv fjorten timers knokkelarbejde i em og damp, men det var slet ikke tilfældet, hun vendte endda tilbage med et sprudlende humør og iver for at oprette det som hun måske syntes var forsømt, nemlig at pusle om sin syge ægtefælle, han lavede da nok ogsaa op, og der gik ry af deres værdsætning af hinanden. - Ja, Abelones *by* var helt legendarisk, det blev ligesom *li* vending i sproget man brugte naar folk havde fortrædeligheder. "Vi forsøger, at ta' den i stiv arm ligesom Abelone" Endskønt denne kone vel havde det saa smaat og kedligt som nogen kunde forestille sig, saa lyttede hun altid opmærksomt til andres bryderier og havde altid en frisk kommentar og medfølelse blik for det der ellers efter vore forestillinger for hende maatte være kyllingesorger.

- Hvorlænge vi var gæster hos Jokum ved jeg ikke, maaske lo minutter eller et kvarter, det forekom *lille* mig en evighed og hvor var det vederkvægende, da vi igen fra den kvalme hybel slap ud i den friske luft og kunne gaa hjem til mor friske og raske.

- Denne skildring må vel forekomme nutiden, at være fra harde knud eller Erik Menveds barndom, aah ja, såmænd oplevelserne er fra 1916 eller 17, Men hvor er der da sket fremskridt paa den ene front, Tuberkulose er jo nu næsten ukendt, takket være oplysning, lys og frisk luft, og fattigdom i denne forstand kendes heller næppe. Disse Mennesker så en ære i at klare sig selv, og har sikkert ikke faaet en øre fra samfundet hele deres liv.

De burde været hædret med laubærkranse.